

Endeligt referat

Udsendt 8. marts 2019

Møde i Nationalparkbestyrelsen den 20. februar 2019

Mødested: Tønnisgård, Havnebyvej 30, 6792 Rømø

Mødet fandt sted fra kl. **14.00 til 17.30.**

Deltagere:

Formand	Janne Liburd	
Varde Kommune	Preben Friis-Hauge	
Esbjerg Kommune	May-Britt Andrea Andersen	
Fanø Kommune	Marius Nielsen	
Tønder Kommune	Bo Jessen	
Danmarks Naturfredningsforening	Inger Jensen	
Friluftsrådet	Birgitte Looff Schmidt	
Dansk Ornitologisk Forening	Marco Brodde	
Digelagene	Kresten Hansen	
Danmarks Jægerforbund	Jan Holm	
Danmarks Sportsfiskerforbund	Simon Simonsen	
Landbrug & Fødevarer	Esther Hoftijzer	
Naturstyrelsen	Ulrik Lorenzen	Afbud
Nationalparkrådet	ej udpeget	
Nationalparkrådet	ej udpeget	
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen	
Nationalparksekretariatet	Anne Husum Marboe (Referent)	

Punkter på dagsordenen:

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden – Beslutnings- og orienteringspunkt (30 min.)

Sagsfremstilling beslutningspunkt:

Janne Liburd byder velkommen og den nyudpegede bestyrelse præsenterer sig for hinanden. Det besluttet, om dagsordenen kan godkendes.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Dagsordenen godkendes.*

Sagsfremstilling orienteringspunkt:

Peter Saabye Simonsen gennemgår kort Nationalpark Vadehavets organisation og samarbejdsflader med henblik på at give bestyrelsen en introduktion til den statslige fond Nationalpark Vadehavet. Der vil under og efter præsentationen være lejlighed til, for bestyrelsen, at stille spørgsmål og kommentere.

Referat:

Janne Liburd bød velkommen til den nye bestyrelse, og særligt velkommen til de nye medlemmer. Bestyrelsens medlemmer præsenterede sig for hinanden.

Janne Liburd opfordrede til at bestyrelsen udviser respekt for hinanden og repræsenterer Vadehavet desuagtet at medlemmerne også præsenterer forskellige foreninger. Bestyrelsen har tradition for at agere i enighed. Det er forventningen, at det udsendte materiale er læst inden møderne.

Herefter gennemgik Peter Saabye Simonsen Nationalpark Vadehavets organisation og samarbejdsflader for at give den nye bestyrelse en introduktion til den statslige fond Nationalpark Vadehavet. Janne Liburd anmodede om at bestyrelsesmedlemmerne henvender sig til Janne Liburd eller Peter Saabye Simonsen i stedet for direkte til sekretariatets medarbejdere af hensyn til planlægning og prioritering af det daglige arbejde.

Dagsordenen blev herefter godkendt.

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte dagsordenen og tog gennemgangen af Nationalpark Vadehavets organisation og samarbejdsflader til efterretning.

2. Konstituering – Beslutningspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling beslutningspunkt:

Bestyrelsen skal beslutte, hvorvidt den ønsker at konstituere sig med næstformand, eller om den ønsker at afvente rådets to repræsentanter og derefter udpeger næstformanden. Vedtægter, forretningsorden og bekendtgørelse forholder sig ikke til konstituering af råd og bestyrelse.

Referat:

Bestyrelsen udtrykte ønske om at der fortsat skal være en næstformand ligesom i den foregående periode. Bestyrelsen ønskede også at afvente endelig konstituering og udpegning af medlemmer til diverse udvalg indtil de to bestyrelsesmedlemmer fra Nationalparkrådet er fundet.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen beslutter om den vil konstituere sig på dagens møde*

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede at afvente konstituering indtil bestyrelsen er fuldtallig. Preben Friis-Hauge fortsætter som næstformand indtil bestyrelsen er fuldtallig.

**3. Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til Rådet -
Beslutningspunkt (15 min.)**

Sagsfremstilling beslutningspunkt:

Rådets opgave er, meget kort formuleret, at rådgive bestyrelsen om de emner, som bestyrelsen beder Rådet tage stilling til. I løbet af 2018 og med den 'nye' nationalparkplan 2019-2024 blev det klart, at Nationalpark Vadehavet har en række opgaver, som bestyrelsen fremover kommer til at tage stilling til. Opgaverne er ret forskellige, men har det til fælles, at rådet med fordel kan arbejde med opgaverne / emnerne på rådsmøderne i 2019 og på den baggrund fremkomme med løsninger / anbefalinger til bestyrelsen.

Referat:

Janne Liburd redegjorde for Nationalparkrådets hidtidige arbejdsform. Janne Liburd gennemgik mulige emner som Nationalparkrådet kan arbejde med i den kommende periode, og som bestyrelsen blev bedt om at prioritere.

Bestyrelsen diskuterede eventuelle fremtidige muligheder for arealjusteringer af Nationalparken uden at pege på konkrete udvidelser. Bestyrelsen er enig i, at det er en proces der tager tid. Den politisk påtænkte kommende jordfordeling kan måske bane vejen for en sådan proces. Nationalparken kan være med til at skabe dialog og løsninger, fordi alt skal ske ad frivillighedens vej. Bestyrelsen vil gerne, at rådet arbejder med udarbejdelse af forslag til kriterier og rammer, som bestyrelsen kan anvende i forhold til lodsejere der henvender sig om at få deres arealer med i nationalparken. Sekretariatet hjælper rådet med proces og model for at få formuleret kriterierne.

Bestyrelsen var enig i, at det nye Nationalparkråd med fordel kan se på kriterier for uddeling af priser i Nationalparken og at sekretariatet udarbejder oplæg her til.

Endelig enedes bestyrelsen om, at et forslag til kommissorium for kultur- og naturudvalgene var væsentlige. Bestyrelsen bemærkede i den forbindelse, at mulige initiativer indenfor kultur mangler en 'rugkasse' for kulturideer. Kulturaktører må gerne forstå, at ideer til kulturprojekter skal komme udefra, og udvalget kan så gribe ideerne, og konkretisere dem

Marco Brodde fortalte om kunstudvalgets hidtidige arbejde som nu udbredes til også at omfatte kultur i bredere forstand.

Marco Brodde fortalte kort om projekt Kunst, kultur og kobbersnepper, hvor der er fundraising for mere end 600.000 kr. Nationalparkens engagement har gjort fundraising mulig.

Et kommende kulturudvalg skal ikke kun arbejde med kunst, men også kultur i bred forstand og særligt mødet med naturen.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen beslutter mindst 3 emner, som rådet kan arbejde med.*

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede at rådet skal arbejde med følgende emner:

- Forslag til kriterier for at inddrage nye lodsejere og vurdere nye arealer i forbindelse med udvidelse af Nationalparken
- Forslag til kommissorium for kulturudvalget og naturudvalg
- Forslag til kriterier for uddeling af årets Nationalparkpris og årets Nationalparkpartnerpris

4. Nyt fra bestyrelse og sekretariat – Orienterings- og beslutningspunkt (90 min)

Sagsfremstilling orienteringspunkt:

Kort orientering fra bestyrelse og sekretariat, herunder deltagelse i møder, presseomtale mv. med afsæt i ledelsesorientering. Ledelsesorienteringen vil ikke blive gennemgået, men spørgsmål og kommentarer er velkomne.

Dernæst præsenteres nedenstående udvalg og status på deres opgaver og aktiviteter:

- Orientering om og status på partnerprogrammet
- Orientering om og status på kulturudvalget
- Orientering om og status på græsning
- Orientering om og status på Nationalparks skibet
- Orientering om og status på prædation
- Status på Årsrapport 2018 v/Peter Saabye Simonsen

Efter præsentationen af udvalgene præsenterer Peter Saabye Simonsen kort udkastet til årsrapport 2018, som fremstår i en tekstmæssig færdig udgave, men mangler grafisk opsætning. Kommentarer til årsrapporten er velkomne.

Sagsfremstilling beslutningspunkt:

Efter en kort præsentation af de forskellige udvalg skal bestyrelsen vælge repræsentanter til de forskellige udvalg. I takt med at rådet ikke har deres to medlemmer til bestyrelsen fastlagt, kan det overvejes, om bestyrelsen skal vente med at udvælge medlemmer til alle de respektive udvalg og opgaver: partnerudvalget, kulturudvalget, græsning, skibet samt prædation. Dernæst kan det overvejes om bestyrelsen vil udpege ikke-bestyrelsesmedlemmer til at repræsentere sig i de forskellige udvalg.

Referat:

Peter Saabye Simonsen orienterede om programmet for partnerdagen og midtvejskonferencen for NAKUWA projektet. Peter Saabye Simonsen orienterede ligeledes om partnerprogrammet og partnerudvalget. Partnerudvalget bestemmer hvilke kriterier, der skal være for partnerne, og det er dermed partnerne selv der har sat kriterierne. Det blev pointeret, at hvis partnerne skal have noget ud af partnerskabet, kræver det at partnerne selv investerer og bruger det aktivt. Nationalparken kan ikke selvstændigt generere vækst, partnerne skal gribe muligheder. Som et eksempel er der nu på Fanø er der nu en lille klub, hvor nationalparkpartnerne arbejder sammen.

Bestyrelsen er enig om at medlemmer til udvalg udpeges først når kommissoriet er på plads, men også at der gerne må komme gang i aktiviteter hurtigt derefter.

Græsningsforeningen er nu en realitet. Initiativer som matchmaking mellem arealer og dyr, hjælp til hegning og andre nye projekter er i gang. Græsningsforeningen påtager sig det fælles arbejde fx med ansøgninger. Marco Brodde forklarede, at græsning er interessant for fugle og flora, fordi det skaber lysåbne forhold og åbent landskab. Det er nødvendigt for visse fugle. Kommunerne bad om at folder om græsning sendes til kommunerne elektronisk.

Janne Liburd forklarede, at skibet er til fordi der allerede var formidlingssteder, da Nationalparken kom til, og fordi nationalparken ikke vil bygge et eget velkomstcenter. Skibet er ikke kommercielt og det er sejlet af frivillige og bruges en del i forbindelse med events i Vadehavsområdet. Skibet ligger ved Kammerslusen og i Ribe. Fremover kan skibet ligge i den nye Esbjerg havn. Bestyrelsen blev inviteret med på tur med skibet. Kontakt Alette Houman Dyhrfeldt i sekretariatet for planlægning af en tur.

Der blev spurgt til, om skibet kan anvendes til vagersætning. Peter Saabye Simonsen redegjorde for, at det sker i begrænset omfang til 'prikker' og et professionelt firma står for den 'store' vagersætning.

Prædationsprojektet er på vej i en fase 2 og er i gang med fundraising her til. Der er blandt andet afholdt kurser for reguleringsjægere, sæt fælder mv. Der er søgt midler til et fornyet projekt, hvor kommuner og Naturstyrelsen måske også deltager. Marco Brodde orienterede om, at der gennem projektet også er bekostet rævesikrede hegn, som beskytter ynglefugle. Marco Brodde og projektgruppen har sat skolebørn på Fanø til at lave lokke-terner til udsætning. Regulering af skarv sker ikke under projektet, men under den nationale skarvforvaltningsplan.

Udkast til årsrapport for Nationalparken er sendt som bilag til bestyrelsesmødet. Bestyrelsen tog årsrapporten ad notam. Evt. kommentarer kan sendes til Peter Saabye Simonsen. Bestyrelsen fandt niveauet passende og informativt for de nye medlemmer. Janne Liburd pointerede, at det er en opgørelse af aktiviteter for 2018, og ikke en evaluering af arbejdet.

Janne Liburd orienterede om formålet med ledelsesorienteringen, som udsendes som bilag til bestyrelsen.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen beslutter om den vælger medlemmer til udvalg før rådet har fastlagt deres repræsentanter.*
- *Bestyrelsen beslutter om den kan/vil udpege ikke-bestyrelsesmedlemmer til at repræsentere bestyrelsen i et eller flere udvalg.*

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede, at udpegnings af medlemmer til udvalg afventer at bestyrelsen er fuldtallig

5. Økonomi - Regnskab 2018 samt Budget 2019 – Orienterings- og beslutningspunkt (20 min.)

Sagsfremstilling orienteringspunkt:

Sekretariatet vil orientere om Regnskab 2018, som orienteringspunkt.

Sagsfremstilling beslutningspunkt:

Dernæst gennemgås kort Budget 2019-2022, som er identisk med det, som blev præsenteret på bestyrelsesmødet primo december 2018, dog er der indarbejdet én ændring og det er et

beløb på 40.000 kr. til Wadden Sea Forum for 2019. Beløbet vil gå til at udarbejde et tværnationalt værktøj som kan indgå i at beregne socio-økonomiske værdier, som led i at sikre en bæredygtig udvikling af Vadehavet (D, DK, NL).

Referat:

Peter Saabye Simonsen gennemgik budgettet og forklarede principperne bag budget- og projektstyring.

Naturindsatser kræver meget tid og modning, og er derfor svært at måle udelukkende på budgetposter. Samtidig peges på, at der kan være overlap mellem målsætninger og indsatser. Sekretariatschefens økonomiske råderum tages op af bestyrelsen, når denne er fuldtallig.

Tilskuddet til Wadden Sea Forum (WSF) på 40.000 DKK blev motiveret af Preben Friis Hauge. WSF har skabt resultater som Planning Portal, Breaking the Ice og særligt Sustainable Indicator Tool, sidstnævnte er fokusområde i det kommende år. WSF giver derudover rådgivning til den trilaterale bestyrelse (WSB). Bestyrelsen tilsluttede sig, at WSF fik 40.000 DKK fra NPV.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen godkender regnskab 2018.*
- *Bestyrelsen godkender budget 2019-2022 inkl. tilskud til Wadden Sea Forum*

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte regnskab 2018.
- Bestyrelsen godkendte budget 2019-2022 inkl. tilskud til Wadden Sea Forum

6. Møderække 2019 – Beslutningspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling beslutningspunkt:

Møderækken for 2019 blev godkendt som udkast på det sidste bestyrelsesmøde i 2018. Da der er flere nye medlemmer i den nye bestyrelse, bliver møderækken derfor gennemgået og eventuelt tilrettet på dagens møde.

På de sidste bestyrelsesmøder blev det anbefalet, at den nye bestyrelse bedst rystes sammen ved at gennemføre en studietur med bestyrelse og sekretariat i 2019. Derfor skal bestyrelsen beslutte hvorvidt der skal afholdes en studietur i 2019 og i positivt fald, hvor turen skal gå hen.

Referat:

Bestyrelsen reviderede mødekalenderen. Formandsskabet har et problem med den foreslåede dato den 7. maj.

Janne Liburd motiverede bestyrelsens studietur samt forslag om enten en tur til Nationalpark Hamborg eller til Norfolk/The Wash. Bestyrelsen diskuterede muligheder og udbytte, og enedes om en studietur til Nationalpark Hamborg.

Sekretariatet sender en doodle til bestyrelsen med kalenderforslag for en tur fredag/lørdag, lørdag/søndag eller søndag/mandag til Hamborg: Mulighed måneder er maj-juni-august-september, dog ikke helligdage.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen beslutter mødedatoer for 3 bestyrelsesmøder og et økonomimøde i 2019.*

- *Bestyrelsen beslutter om der skal afvikles en studietur i 2019.*
- *Bestyrelsen beslutter hvor turen skal gå hen eller beder sekretariatet udarbejde 2-3 turforslag inkl. tentativt budget, rejsetid, formål.*

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede mødedatoer for 3 bestyrelsesmøder og et økonomimøde i 2019. Datoerne blev som følger:

Bestyrelsesmøde den 8. maj.

Bestyrelsesmøde den 21. august (mødet afholdes helst i Tønder)

Bestyrelsesmødet den 2. oktober.

Bestyrelsesmøde og fællesmøde med Nationalparkrådet den 10. december

- Bestyrelsen beslutter at der skal afvikles en studietur i 2019.
- Bestyrelsen besluttede bad sekretariatet udarbejde turforslag inkl. tentativt budget, rejsetid, formål for en tur til Hamborg.

7. Evt. og meddelelser (10 min.)

Referat:

Bestyrelsen spørger til, om Nationalparken skal arbejde med de nye F35 fly giver øgede forstyrrelse af fugle.

Bestyrelsen spørger også til, om Nationalparken skal undersøge betingelserne for tilladelse til det nye forsøgsfiskeri for østers.

Et bestyrelsesmedlem ønsker bilag lagt på hjemmesiden for at der er fuld transparens, fordi der er henvisning til bilag i dagsordenen. Punktet tages på dagsorden for bestyrelsen til næste møde sammen med et punkt om referatets form.

Janne Liburd orienterede om, at der i den trilaterale bestyrelse (Wadden Sea Board, WSB) er tysk og hollandsk, men ikke en dansk repræsentation blandt rådgiverne fra de grønne NGO'er. Et forslag om dansk repræsentation skal behandles på WSB's kommende møde. Marco Brodde er indstillet som dansk repræsentant, hvis WSB imødekommer forslaget.

Bestyrelsen efterspørger en liste med kontaktinfo på bestyrelsesmedlemmerne under skyldig hensyntagen til GDPR.